

Cramer

motie overneemt, dan hoef ik die niet in stemming te brengen.

Minister **Cramer**: Het punt dat de heer Van Leeuwen naar voren brengt, moet ik ontkennen. Zo'n grote rol hebben grondposities niet gespeeld. Daarom vind ik in dit verband uw motie niet relevant. Op uw verzoek hebben wij al eerder gesproken over de mogelijkheid om de grondposities in kaart te brengen in heel Nederland. Daar hebben wij het Kadaster ook bij betrokken. Dat heeft een rapport opgeleverd, waaruit blijkt hoe moeilijk het is om dat allemaal in kaart te brengen. Daar hebben wij op een ander moment al over van gedachten gewisseld. Ik blijf dus bij mijn standpunt dat ik aanname van deze motie moet ontraden.

De heer **Van Heugten** (CDA): Ik heb een vraag over de motie van het lid Van Gent c.s. Nu het antwoord van de regering gekomen is, vraag ik de indieners of zij van plan zijn om de motie te wijzigen. Het gaat mij met name om het onderdeel AMvB Ruimte. Willen zij dat uit de motie weglaten? Dan zou de motie gewoon overgenomen kunnen worden.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Het antwoord op die vraag is nee. De minister heeft aangegeven te aarzelen. In mijn motie staat duidelijk "verzoekt de regering, met voorstellen te komen". De minister laat het oordeel over aan de Kamer. Ik zie dus geen enkele reden om dat te doen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De moties zullen op de agenda worden gezet en dan wordt er vanavond over gestemd.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 17 juli 2009 over **het vernieuwde beleidskader gemeentelijke herindeling**.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Ik zou de volgende moties willen indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het beleidskader gemeentelijke herindelingen ervan blijft uitgaan dat gemeentelijke herindelingen "van onderop" dienen plaats te vinden;

constaterende dat de hiermee verbonden "terughoudendheid" niet altijd zichtbaar is in het optreden van provincies;

overwegende dat in de Wet algemene regels herindelingen (Wet ARHI) regels zijn vervat die uitgaan van een proces dat meer van "bovenaf" wordt gestuurd;

verzoekt de regering, te onderzoeken of de Wet ARHI in dit licht aanpassing behoeft en daarbij specifiek te bezien:

- of de mogelijkheid van een door het Rijk geïnitieerde herindeling kan vervallen (artikel 12);
- of het mogelijk en wenselijk is om nadere wettelijke voorwaarden te stellen aan de rol van de provincies bij herindeling;

verzoekt de regering tevens, de Kamer daarover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Staaij. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 8 (28750).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het beleidskader terecht afwijst dat louter het inwoneraantal van een gemeente als argumentatie voor herindeling wordt gehanteerd;

overwegende dat een gemeente die daadwerkelijk bestuurskrachtig blijft optreden er ook van uit moet kunnen gaan dat deze gemeente zelfstandig kan blijven voortbestaan;

verzoekt de regering, expliciet als uitgangspunt in het beleidskader op te nemen dat, ongeacht het inwoneraantal, een gemeente niet gedwongen kan worden tot herindeling, wanneer concrete bestuurlijke knelpunten dit uiterste middel van een herindeling niet rechtvaardigen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid Van der Staaij. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 9 (28750).

Ik kijk even naar de andere aanwezigen. De heer Brinkman en de heer Anker zouden nog spreken. De heer Anker had aangekondigd dat hij bij de radio zat. Ik heb op hem gewacht. Hij mocht als laatste spreken, maar hij is er nog niet. Ik zie dat de staatssecretaris nog niet alle moties heeft. Dan wachten wij even totdat zij alle moties heeft.

Inmiddels zie ik dat de heer Anker is gearriveerd. Ik bied de staatssecretaris mijn excuses aan, want ik had eigenlijk al min of meer toegezegd dat zij het woord zou krijgen. Ik geef de heer Anker nog even de gelegenheid om een motie in te dienen.

De heer **Anker** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik heb mijzelf natuurlijk volledig gediskwalificeerd voor wat voor hoffelijkheidstroofe dan ook, nu ik zo laat binnen kom

Anker

stiefelen. Ik spreek mijn dank uit dat ik toch nog mijn motie mag indienen. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet een vernieuwd beleidskader gemeentelijke herindeling gaat hanteren;

overwegende dat ARHI-procedures veel tijd in beslag nemen en vaak allerhande betrokkenheid vanuit de regio kennen;

overwegende dat met regelmaat pas tijdens de ARHI-procedure initiatieven tot samenwerking vanuit betrokken gemeenten naar boven komen;

overwegende dat de Kamer met de motie-Bilder c.s. (31700-VII, nr. 22) onder meer de regering heeft verzocht om modellen voor samenwerking als gelijkwaardige alternatieven voor gemeentelijke herindeling te betrekken in het beleid ter versterking van de bestuurskracht van gemeenten;

overwegende dat samenwerkingsinitiatieven nu zelden goed onderzocht worden en tot volle wasdom komen, maar wel degelijk de discussie rond herindeling beïnvloeden;

verzoekt de regering om in het beleidskader de samenwerkingsinitiatieven die vanuit de gemeenten komen mee te nemen in de afweging van alternatieven voor de voorgestelde herindeling,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Anker en Bilder. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 10 (28750).

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Voorzitter. Ik begin met de motie van de heer Van der Staaij. Wij hebben uitgebreid gesproken over het nieuwe herindelingskader. In zijn eerste motie doet de heer Van der Staaij het verzoek om de Wet ARHI tegen het licht te houden. De moties zijn nog niet genummerd, dus ik noem het maar even "zijn eerste motie". Ik heb niet zo'n bezwaar tegen de overwegingen. De heer Van der Staaij weet dat wij uitgaan van herindelingen "van onderop" en dat de provincies terughoudendheid betrachten. Het is wel een bestaande mogelijkheid. Een provincie kan, zoals hij weet, constateren dat er een bepaalde problematiek is in een regio.

Ik kijk nu even naar het verzoek. Wij hebben de ARHI-wetgeving bekeken. Daar heb ik met de Kamer over gesproken tijdens het algemeen overleg in relatie tot het herindelingskader. Ik moet het echt ontraden om te gaan kijken of een door het Rijk geïnitieerde herindeling kan vervallen (artikel 12). Waarom wil ik dat ontraden? De

wetsvoorstellen komen uiteindelijk van de kant van het Rijk. Dat is in de Grondwet geregeld. Dan schrap je de zorgvuldigheidseisen die in de ARHI-wetgeving zijn beschreven als het Rijk wat gaat doen. Je schrapt iets waarvan je volgens mij moet denken dat je het nodig hebt. Ik ontraad dit echt. Juist die zorgvuldigheidseisen zijn nodig om nog te kunnen kijken naar een aantal zaken. Dat hebben wij ook in het herindelingskader opgeschreven.

Verder is het verzoek om nadere wettelijke voorwaarden te stellen aan de rol van provincies bij herindeling. Zoals de heer Van der Staaij weet, hebben wij in het herindelingskader juist zorgvuldigheidsvereisten toegevoegd aan provincies. Dat hebben wij al geregeld. Ik heb dus geen enkele behoefte aan deze motie. Ik moet aanneming ervan echt ontraden.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Ik geef nog een toelichting op de eerste overweging. Het gaat mij er natuurlijk niet om dat er uiteindelijk een wet komt, dat het via het Rijk loopt, maar het gaat om die specifieke bepaling die pas vele jaren later is toegevoegd. Die bepaling is volgens mij al jarenlang niet gebruikt. Ik zeg niet dat het Rijk zelf het initiatief zou nemen.

Staatssecretaris **Bijleveld-Schouten**: Ik heb gezegd dat wij het initiatief niet nemen. Dat staat ook klip-en-klaar in het herindelingskader. Daar is deze motie helemaal niet voor nodig. Dat is wat mij betreft zonneklaar. Je schrapt met deze motie een aantal dingen die je niet zou moeten schrappen. Ik denk dat de heer Van der Staaij het beter met de toezegging van mijn kant kan doen. Ik spreek in ieder geval voor dit kabinet.

Dan kom ik bij de tweede motie. Ik ben blij dat wij het eens zijn over het inwoneraantal. Dat was al zo bij het algemeen overleg. Ik vind het inwoneraantal uiteindelijk niet doorslaggevend. Je kunt heel goed functionerende kleine gemeenten hebben. Ik zou dit uitgangspunt niet willen opnemen in het beleidskader herindeling. Wij kijken goed en afgewogen naar wat er gebeurt. Er kan echter een bepaalde problematiek zijn in een regio die een gedwongen herindeling voor één gemeente rechtvaardigt. Het gaat om de argumentatie die wordt gehanteerd, precies zoals de heer Bilder ook al zei. Ook aanneming van deze motie moet ik ontraden. Het beperkt enorm de ruimte die er nog is en het zou afbreuk doen aan het herindelingskader.

Dan kom ik bij de motie van het lid Anker. Ik denk dat wij in het algemeen overleg goed hebben gesproken over samenwerking. Ik heb al gezegd dat dit wat mij betreft het liefst vooraf moet gebeuren. Ik heb daar ook een toezegging over gedaan. Alle opties moeten worden bekeken. Het is voor het eerst dat in het herindelingskader in de inleiding wordt geschreven over alternatieven. De heer Anker was daar tevreden over. Dat moet je vooraf bekijken en dat moet je in de weg van de alternatieven meenemen. Ik heb dus geen bezwaar tegen deze motie. Ik laat het oordeel over deze motie van het lid Anker aan de Kamer over.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Over de moties zal hedenavond worden gestemd.

Aangezien alle sprekers aanwezig zijn, stel ik voor, direct de stap te maken naar het volgende onderwerp.